

Tillukku Norðurlandahúsið

Góða Norðurlandahús!

Nú fylti tú tíggu ár. Tillukku. Og tú bjóðaði til fæðingardagsfund um ta farnu tíðina og um framtíðina. Vit fundarfólk hövdu fingið ta fatan, at nú fingi vit høvi til bæði at rósa tær og finnast at tær, fyrri at tú skuldi gerast enn deiligari tey næstu tíggu árin. Soleiðis var ikki. Tað er úbetur langt ímillum, at tú gert tær so lítlan ómak sum henda dagin.

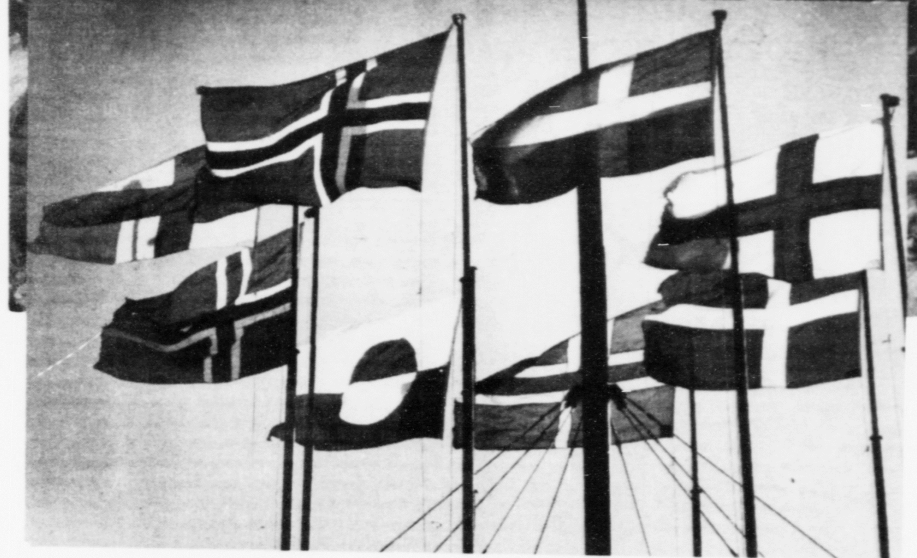
Tey, sum stílaðu fyrri, bóru so í bandi, at fundurin gjørdist pínliga einstáttaður. Sjálf eri eg ikki dagligur gestur, men tó fasti høgúðsgestur tín og havi einki at gera við nú- og fyrrverandi stýri, umboðsráð og áhuga-bólkar. Eg kundi sum einki sett meg á talarlistan í steðginum mitt í fundinum. Men eins og mong onnur vildi eg kortini vita, hvussu lagið var, hvat ið annars varð sagt – við øðrum orðum vita støðið, áðrenn eg legði í vaðið. Og eg má siga tað, at eg kendi meg slignan á nevið.

Tú manst hava undrast á fundin. At hesir stýrslimirnir og umboðini fyrri hetta og hatta ikki vóru liðug at rósa sær og tær, nú tey hövdu hildið fæðingardag tín í triggjar dagar.

Røðurnar vóru umbidnar ella skyldurøður, fyrrreikaðar við hús og røðararnir vóru allir í ætt við teg, limir í onkrari nevnd hjá tær. Bara ein einasti røðari var tolu-ga leysur av tær og spontanur.

Tú skuldi vera meira enn vanligi framlig, skuldi tú biðja um orðið og mikrofonina, tá ið tað umsiður vísti seg, at nú var frítt hjá Hanusi og Janusi at siga sína hjartans meining. Tá hevði fundurin vart tveir og ein hálvan tíma, og tú mundi vera troytt av rósinum. Náttúrdatíðin og tíðindini vóru farin, klokkan gekk til sjey. Tí gjørdi eg av at skriva í staðin.

Inn í millum allar rósurnar, sum tú fekt á fundinum, vóru eisini onkrar atfinningar settar so varliga. Ein snúði seg um plastkopparnar, sum hóska so illa til húsið. Óneyðugt at nevna spælmannsnálar, spælmannsakur o.á. Ein onnur snúði seg um, at tað eina mest eru tær almennu mentaføroyar, ið tú kennir. Tú gert ov lítið av at finna tær vinir og kenningar, sum ikki eru formenn/konur og umboð fyrri hetta ella hatta. Og tú ert ov lagalig við øll tey mongu og fróu fólkini, sum bjóða seg fram at seta onkra tøvda framsýning

upp ella syngja ein sang aftur fyrri at fáa ferðina til Føroya fyrri einki. Hesum atfinningunum taki eg undir við.

Men røðararnir vóru á einum máli um, at tú ert eitt gerandishús og eitt fólkshús. Og tað er ið hvussu er ikki rætt.

Einki gerandisligt er við tær. At fara at vitja teg er ein høgúð, sum altíð er gleðilig, tí tú ert so blíð og vøkur. Við hvørt hevur tú gjørt tær ómak at bjóða okkurt leskiligt og forkunnugt, aðrar tíðir hevur tú bara skrumblað okkurt saman. Ja, hevði eg verið Ketilskona, so hevði eg sagt at tað er sum at fara til altars at vitja teg, prestur predikar heldur ikki altíð líka væl.

Men, men. Hví ólukkan ert tú so óblíð um kvøðið? Hví kanst tú ikki bjóða ein drekkamunn, tá ið fólk er í húsinum til onkra sýning ella fund um kvøðið? Hví

kundu vit ikki seta okkum niður eftir forsyningina av spælmonnum í seinastu viku at práta um tað, vit hövdu upplivað, um tað so var eitt sindur seint? Mong av okkum tíma ikki oman í ein ølklubba, tí vit bøgva ikki handa vegin. Vildu heldur drálað eina løtu afturat í forstovuni hjá tær. Vóru vit kanska ikki nóg fin at taka móti pengum frá fyrri kaffi og te?

Fólkalig ert tú, men fólkslig ert tú ikki. Tú stendur eisini so avsiðis, tykist líkasum halda teg vera finari enn hini. Eg vildi ynskt, at norðurlendskarráðharraræðið hevði sett meira uppá, at húsið skuldi liggja nærri miðbýnum. Tí hvat er tað at standa við ein ringveg, ein av frægastu Autobahn vit eiga? Lætt at koyra til, ja gaman í, men vit detta ikki inn á gólvíð hjá tær sum heima á Konditarinum og hjá Essaba.

Nei, eg veit, tú ert ikki sjálv atvoldin til, at tú ert sett her við Sortudíki. Tú skuldi vitja systur tína í Reykjavík. Hon er granni við universitetið, og haðani kemur fult av ungum fólk hvønn dag. Nei, eg skal ikki gera teg kedda. Tú ert nógv ferðir vakrari enn hon. Og veitst tú hvat, børnini elska teg. Tey eru altíð fús at koma við á konsert og framsýning; tí, orka tey ikki at lurtu og hyggja meira, so ber so vælsignað væl til at spæla í forstovuni. Og er hurðin aftur, so órógva tey ikki. Renna og klíntra – hóast tað ikki altíð hevur verið so væl tykt. Og so kunnu tey fáa kaku, wienarbreyð – tær fjantutu spælmannsakurnar kunnu tey vaksnu eiga; spælmanninn á teimum kunnu tey kortini ikki spæla við.

Ringast havi eg sitið inni hjá tær, tá ið tú borðreiddi við sjónleiki av bygd. Tú ert

alt ov fin og hábærslig til teir flestu av teimum leikunum. Teir fána burtur inni hjá tær; men heima í bygdarhúsinum ella gamla biografium, ella hvar tey nú spæla valiga, eru teir lýsandi gimsteinar. Illa hevur eisini onkuntið staðið til við framsýningum, sum tú hevur fingið úttanefur. Einaferð varð reypað óført um eina sámaframsýning, sum bara var nakrar plakatur og myndir, sum harafturat vóru settar skeivt saman. Og tær fyrstu mongu framsýningararnar riggaði framvisarin ikki. Í Gandafloytuni sóu vit t.d. annaðhvørt bara frá miðjuni á fólk og niðureftur ella frá miðjuni og uppeftur.

Eg hoyrði eisini ein harmast um fundin, tí hann fegin hevði viljað sagt okkurt. Um dansistovuna, sum ikki dugir til dans. Og so var tað hetta, ið stýrið vil vera við, at tú riggar so væl til ráðstevnur. Tað er ikki rætt. Tú

Malan Simonsen skrivar Norðurlandahúsinum heilsu á 10 ára fæðingardegnum

eigur onga fyrilestrarhøll, har vit bæði sigga, hoyra og fáa skrivað væl. Sita vit leingi undir ljóskastarunum í dansistovuni og stara inn veggir verða vit lin og í ørviti.

Men nú skal eg siga tær, hvat tað besta er, tú hevur givið mær hesi tíggu árin. Fyrst var tað Dukkuheimið, sum var ein stórtingin sýning. Ja, knappliga sást, hvussu ússaligt Sjónleikarhúsið varð vörð, og leikararnir komu so væl fram í teirri spennandi uppsetingini. Síðani var tað Cullbergballetten. Tað var eitt stórt upplivsi. Soleiðis skulu vitjannar úttanefur vera. Antigone var flott og eitt ódnartak, tá hevði tú merglop haldi eg. Men tað gekk væl, og øll úttan teir finu útlendingarnir søuleikin, og tað var so tað. Sjónleikurin hjá Jørgen Ljungdahl um søguna hjá William Heinesen um spælmanninn, Merrit og mong onnur er eitt annað ódnartak og eitt stórt upplivsi. Og so var tað fyrstu ferð altjóða kvinnudagurin var hildin inni hjá tær, tað var í 1984. Konsertirnar hava verið nógv, men eg eri ikki so grúliga musikalsk. Einaferð var ein russisk pianistinna, Natassja æt hon, hon dugdi væl. Ja, og so er árliga Lusiakonsertin – men á hana fari eg fyrri at sigga og hoyra barnið.

Sum tú sært, er tað tað heimgjörda, sum mær hevur dánt best – tað heimgjörda, sum samstundis er norðurlendskt samstarv. Fyri mær eru tað tey tilføkini, sum tú sjálf hevur lagt meg í og kropp til, sum standa eftir í minninum. Tað bara útlenska, sum tú gávumilt hevur latið okkum njóta saman við tær, hevur hesi seinni árin verið línligt.

Nú gjørdist hetta brævið í so langt. Eg helt bara, at ein av vanligu gestum tínum átti at siga nøkur orð. Tú ert tann vakrasta og yndisligasta av systrunum, blíð ert tú eins og hon í Reykjavík, men óðrvisi. Halt fram við tí, og gev okkum fleiri stórtingar høgúðarupplivingar eisini úttanefur.

Kærar heilsanir, tín

Malan Simonsen